

İki Büyük Günah: İçki ve Kumar

Allah Teâlâ insan sağlığına ve mutluluğuna zarar veren her şeyi haram kılmış, yasaklamıştır. İçki ve kumar da bu zararlı alışkanlıklardandır. İçki hakkında Kur'an-ı Kerim'de dört âyet-i kerime dikkatimizi çeker.

Birinci âyet-i kerime'de:

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

“Hurma ve üzüm ağaçlarının meyvelerinden de hem içki hem de güzel rızıklar edinirsiniz. Şüphesiz ki bunda aklını kullanan kimseler için büyük bir ibret vardır.” (Nahl, 16/67) buyurulmuştur.

Bu âyet insanların bu meyvelerden içki yaptıklarını ifade ediyor. Ayrıca içkinin bu meyvelerden elde edildiği belirtilmekle beraber, ona rızık denmemiş, güzel rızka karşılık zikredildiği için **güzel bir şey olmadığına işaret** edilmiştir.

Ashab-ı Kiramdan Hz. Ömer,(r.a) Muâz(r.a) ve diğer bazı sahabeler Peygamberimize (s.a.v) gelerek içki ve kumar hakkında sorarlar. (el-Fahru'r-Râzî, *et-Tefsiru'l-Kebir*, VI, 43) Bunun üzerine ise şu âyet-i kerime iner:

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَّفْعِهِمَا
وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ

“Sana içkiyi ve kumarı soruyorlar. De ki: Bu ikisinde insanlar için büyük zarar ve bazı faydalar vardır; zararları da faydalarından büyüktür. Sana neyi infak edeceklerini de soruyorlar. De ki: İhtiyaç fazlasını. Allah sizin için âyetlerini işte böyle açıklıyor ki düşünesiniz.” (Bakara, 2/219)

Bu, içki hakkında nâzil olan **ikinci âyettir**. Bu âyette içki ve kumarda **büyük zarar** olduğu bildirilmekle beraber, yasaklandıklarına dair kesin bir ifade yer almamış, ancak bunlarda **insanlar için büyük zarar olduğu** bildirilmiştir. **Pek çok kimse Kur'an'ın bu ifadesinden içki ile ilgili anlamak istediklerini öğrenmişler ve bunları terk etmişlerdir**. Bu âyet şarap ve benzeri sarhoşluk veren içkilerin yakında yasaklanacağına işaret ediyor, içenleri psikolojik olarak bunu bırakmaya hazırlıyordu.

Bundan bir süre sonra; Abdurrahman b. Avf (r.a) yemek hazırlamış, arkadaşlarını davet etmişti. Namaz vakti gelince sarhoş bir şekilde namaza duran imam, Kâfirûn suresini manayı değiştirecek şekilde yanlış okumuş ve bu olay üzerine:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى حَتَّى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ

“Ey müminler! Sarhoş iken ne söylediğinizi bilinceye kadar namaza yaklaşmayın...” (Nisa, 4/43) ayeti nazil olmuştur. (Ebû Dâvud, Eşribe, 1) Bu ayet **içki hakkında inen üçüncü ayettir**.

İçki ile ilgili inen son ayet ile Allah Teâlâ içki ve kumarı kesin olarak yasaklamıştır.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ

“Ey müminler! Şarap, kumar, dikili taşlar (putlar), fal ve şans okları birer şeytan işi pisliktir.

Bunlardan uzak durunuz ki, kurtuluşa eresiniz. Şüphesiz şeytan içki ve kumar yoluyla aranızda düşmanlık ve kin sokmak, sizi Allah'ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister. Artık vazgeçtiniz değil mi? ” (Maide, 5/90-91)

Görülüyor ki, içki tedricen, derece derece haram kılınmıştır. Esasen hükümlerin teşriinde İslamiyet'in izlediği yol budur. Toplum, kademe kademe böyle bir yasağa hazırlanmış, kesin yasaklandığı bildirilince de hemen bu yasağa uymuştur.

İçkinin Haram Kılınması Üzerine Sahabenin Tutumu:

Ebu Said (r.a) anlatıyor; **Rasûlullah (s.a.v)** buyurdular ki,

إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى حَرَّمَ الْخَمْرَ فَمَنْ أَدْرَكَتْهُ هَذِهِ الْآيَةُ وَعِنْدَهُ مِنْهَا شَيْءٌ فَلَا يَشْتَرِهَا وَلَا يَبِيعُهَا وَلَا يَنْتَفِعُ بِهَا،

"Allah Teâlâ içkiyi haram kılmuştur. Öyle ise, bu âyet kendisine ulaşan herkes, yanında içki olduğu takdirde, onu ne satın alsın, ne satsın, ne de ondan istifade etsin." (Hadisi rivayet eden Ebu Said (r.a) devamla şöyle dedi)

فَاسْتَقْبَلَ النَّاسُ بِمَا عِنْدَهُمْ مِنْهَا طُرُقَ الْمَدِينَةِ فَسَفَكُوهَا

"Bu emirden sonra halk, içki olarak evinde ne varsa Medîne sokaklarına götürüp döktüler." (Müslim, Musakat 67)

Son inen âyet içkinin kesin haram kılındığını bildirince içki içenler ve içki içmeyi alışkanlık haline getirenler, Allah'ın emri karşısında hiç tereddüt etmeden içkiyi bırakmışlar ve içki ile ilgili her şeyi kırıp yok etmişlerdir.

Sarhoşluk Veren Her Şey Haramdır!

İbn Ömer (r.a) demiştir ki: "Şarabı haram kılan âyet indiği zaman şarap beş şeyden; üzümünden, hurmadan, buğdaydan, arpadan ve darıdan idi." (Ebû Dâvud, Eşribe, 1)

Hadis-i Şerifte de:

إِنَّ مِنَ الْعِنَبِ خَمْرًا وَإِنَّ مِنَ التَّمْرِ خَمْرًا وَإِنَّ مِنَ الْعَسَلِ خَمْرًا وَإِنَّ مِنَ الْبُرِّ خَمْرًا وَإِنَّ مِنَ الشَّعِيرِ خَمْرًا

"Üzümünden de şarap olur, hurmadan da şarap olur, baldan da şarap olur, buğdaydan da şarap olur, arpadan da şarap olur." (Ebû Dâvud, Eşribe, 4) buyrulmuştur. Şarap dışındaki sarhoşluk verici içkilerin de şarap hükmünde olduğu, yani onların da haram olduğu açık bir şekilde ifade edilmiştir. Dolayısıyla günümüzde ismi ne olursa olsun sarhoş eden her içecek şüpheye yer kalmayacak şekilde haramdır.

Bir başka hadiste ise Peygamberimiz (s.a.v) tarafından bu husus şöyle vurgulanmıştır:

كُلُّ شَرَابٍ أَسْكَرَ فَهُوَ حَرَامٌ

"Sarhoşluk veren her şey şaraptır ve her şarap haramdır." (Müslim, Eşribe, 7)

Yine Peygamberimiz (s.a.v):

مَا أَسْكَرَ كَثِيرُهُ فَقَلِيلُهُ حَرَامٌ

"Çoğu sarhoş eden şeyin azı da haramdır." (Tirmizî, Eşribe, 3) buyurmuş, sarhoşluk veren şeyin azı ile çoğu arasında haram olması açısından bir fark olmadığını bildirmiştir.

Alkol İçerdiği Bilinen Bir İlaçla veya Alkol ile Tedavi Olmanın Dinen Bir Sakıncası Var Mıdır?

Târik b. Süveyd el-Cûfî, (r.a) Peygamberimize (s.a.v) şarabın hükmünü sormuş Peygamberimiz (s.a.v) de onu şaraptan menetmişti. Bunun üzerine Târik: **Ama ben onu sadece ilaç için yapıyorum**, deyince, Peygamberimiz (s.a.v):

إِنَّهُ لَيْسَ بِدَوَاءٍ وَلَكِنَّهُ دَاءٌ

“O ilâc değil, derttir, buyurmuştur.”(Müslim, Eşribe, 3)

Peki, doktordan yazdırdığımız ilaçların içeriğinde alkol varsa ne yapmalıyız? Bir hastalığın tedavisi için helal olan maddelerden elde edilmiş muadili bir ilaç varsa o tercih edilmelidir. Ancak helal olan maddelerden henüz bir ilaç üretilmemiş ya da üretilen bu ilaca ulaşma imkânı yok ise haram olan bir maddenin veya bundan üretilen bir ilacın, **meslekî ehliyet ve dürüstlüğüne güvenilen uzman bir doktor** tarafından tavsiye edilmesi hâlinde, kullanılmasında dinen bir sakınca yoktur. Çünkü **“Zaruretler yasakları mubah kılar.”** (Mecelle, md. 21) Zaruret ortadan kalkar ve başka helal maddelerden yapılan ilaçlar bulunursa, o zaman helal olanları kullanmak gerekir. Çünkü **“Zaruretler kendi miktarlarınca takdir olunur.”** (Mecelle, md. 22).

İçkili Ortamdan Uzak Durmak

Rasûlullah (s.a.v) müminlere alkolü yasakladığı gibi alkol bulunan bir ortamdan bile uzak durmaları gerektiğine dikkat çekmiş ve şöyle buyurmuştur:

مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يَجْلِسُ عَلَى مَائِدَةٍ يُدَارُ عَلَيْهَا الْخَمْرُ

“Allah ve âhiret gününe inanan kimse içki bulunan sofraya oturmasın”(İbn Hanbel, I, 20)

Dolayısıyla bugün onlarca farklı alternatifi olduğu halde içerisinde içki reyonu bulunan marketlerden alışveriş yapan, içki satışı yapılan restoran ve kafelere giden müminlerin bu hadisi çok iyi anlamaları gerekir. Ben alımı satımı helal olan diğer ürünleri alıyorum, ben o kafede-restoranda yenilmesi içilmesi helal olan şeyleri tükettim demesi ne derece takvaya uygundur?

İçki fert için olduğu kadar toplum için de bir felâkettir. Bunun içindir ki Peygamberimiz (s.a.v);

اجْتَنِبُوا الْخَمْرَ فَإِنَّهَا أُمُّ الْخَبَائِثِ

“İçkiden sakının! Çünkü o kötülüklerin anasıdır.” (Nesaî, Eşribe, 44) buyurmuştur. Bunun içindir ki Peygamberimiz (s.a.v) içki kullanımına ve alışkanlığına yol açabilecek fiilleri de yasaklamıştır;

لَعَنَ اللَّهُ الْخَمْرَ وَشَارِبَهَا وَسَاقِيَهَا وَبَائِعَهَا وَمُبْتَاعَهَا وَعَاصِرَهَا وَمُعْتَصِرَهَا وَحَامِلَهَا وَالْمَحْمُولَةَ إِلَيْهِ

“Şaraba, onu içene, sunana, satana (ve alana), onu (üzümden) sıkıp çıkarana, onun sıkılıp çıkarılması için emir verene, taşıyıcısına, kendisine getirilen kimseye Allah lanet etsin.”(İbn Mâce, Eşribe 6)

Kıssa:

Yezid bin Esam (r.a.) şöyle anlatır:

“Şam ehlinde güçlü kuvvetli, nüfuz sahibi bir kimse vardı. Zaman zaman Hz. Ömer’in (r.a.) yanına gelirdi. Bir ara Ömer (r.a.) o kimseyi göremez oldu. Çevresindekilere kişiyi sordu. **“Ey Mü’minlerin Emîri! O kendisini şaraba verdi”** dediler.

Hiz. Ömer (r.a) hemen kâtibini çağırıp Mümin suresinin 3. ayetini de içeren şu satırları yazdırır: “Yaz! Ömer bin Hattâb’dan falan kimseye... Sana selâm olsun! Kendisinden başka ilâh olmayan, günahları bağışlayan, tevbeleri kabul eden, azabı çetin ve ihsânı bol olan Allah’a hamd ederim. O’ndan başka hiçbir ilah yoktur, dönüş ancak O’nadır” dedi.

Hiz. Ömer (r.a) mektubu yazdırdıktan sonra arkadaşlarına dönerek: “Allah’a yönelmesi ve Allah’ın tevbesini kabul buyurması için kardeşinize dua ediniz!” dedi.

O zât Hiz. Ömer’in (r.a) mektubunu alınca ayette geçen;

غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ

“Günahı bağışlayan, tövbeyi kabul eden, hem cezalandırması şiddetli hem lütfu bol olan ...” (Mümin, 40/3) cümlesini tekrar tekrar okudu: “Allah beni hem azabı ile korkutmuş, hem de günahlarımı affedeceğini vaadetmiş” diyerek ağladı ve güzelce tevbe etti.

Hiz. Ömer (r.a) bunu haber alınca arkadaşlarına: “İşte böyle yapınız! Bir kardeşinizin yoldan çıktığını, günaha saplandığını gördüğünüzde onu doğru yola getirmeye, Allah’ın affına güvendirmeye çalışınız. Tevbesini kabul buyurması için de Allah’a dua ediniz. Kendisine beddua ederek aleyhinde şeytana yardımcı olmayınız” dedi. (İbn-i Kesir, Tefsir, IV, 76; Ebû Nuaym, Hilye, IV, 97-98)

Toplumu İflas Ettiren Kötülük: Kumar

Helal Kazancın Önemi

Karşılıklı bir şeyler ödemeye dayalı bahis, birinin kazanıp diğerinin kaybetmesi esasına dayalı iddia ve oyunlar bir çeşit kumardır ve kumardan elde edilen kazanç da helâl değildir. Bu noktada dinimiz helâl kazanca büyük önem vermiş, Allah Teâlâ;

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ

“Ey iman edenler! Mallarınızı aranızda bâtil (haksız ve haram yollar) ile yemeyin...” buyurmuştur. (Nisâ, 4/29)

Allah Resûlü de birçok sözünde helâl rızkın, alın terinin önemine vurgu yapmış,

مَا أَكَلَ أَحَدٌ طَعَامًا قَطُّ خَيْرًا مِنْ أَنْ يَأْكُلَ مِنْ عَمَلٍ يَدِهِ ، وَإِنَّ نَبِيَّ اللَّهِ دَاوُدَ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - كَانَ يَأْكُلُ مِنْ عَمَلٍ يَدِهِ

“Hiç kimse elinin emeğiyle kazandığından daha hayırlı bir rızık asla yememiştir. Allah’ın Peygamberi Dâvûd (a.s.) da kendi elinin emeğini yerdi.” (İbn Hanbel, IV, 131) buyurarak helâl rızkın Allah katındaki değerini ortaya koymuştur.

O, kendisine, “En faziletli kazanç hangisidir?” diye sorulduğunda,

بَيْعٌ مَبْرُورٌ وَعَمَلُ الرَّجُلِ بِيَدِهِ

“İyi bir alış veriş ve kişinin el emeğiyle kazandığıdır.” diyerek cevap vermiştir. (İbn Hanbel, III, 467)

Kumar Şeytan İşi Bir Pisliktir!

Haksız kazanç yollarının en meşhurlarından olan, Kur’an ve sünnette yasaklandığı bildirilen “el-meysir”(kumar) İslâmiyet öncesi Arap toplumunda da hem eğlence hem de kazanç aracı olarak yaygın bir oyundur. Câhiliye insanının kumara olan düşkünlüğünden dolayı içkinin tedricen yasaklanması gibi kumarın yasak

edilmesi de aşama aşama olmuştur.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾

“Ey iman edenler! İçki, kumar, dikili taşlar ve fal okları ancak, şeytan işi birer pisliktir. Onlardan kaçının ki kurtuluşa eresiniz.” (Mâide, 5/90) âyeti ile içki ve kumar kesin olarak yasaklandı. (İbn Kesîr, Tefsîr, III, 180-181) Mâide Sûresi 90. ve 91. âyetleri nazil olduktan sonra da Hz. Ömer (r.a), “Vazgeçtik, vazgeçtik yâ Rabbi!” diye Allah’a itaatini dile getirmiştir. (T3049 Tirmizî, Tefsîru’l-Kur’ân, 5)

Kur’an (Mâide, 5/90-91) ve sünnette (Ebû Dâvûd, Eşribe, 5) kumar ve içki/şarap yasağının birlikte zikredilmesi dikkat çekicidir. Bu husus içki ve kumarın **insanlığın yakasını kurtarmakta zorlandığı iki temel kötü alışkanlık** olduğunu ortaya koymaktadır.

İslâm sadece kumarı haram kılmakla kalmamış, kumarın herhangi bir çeşidini oynayanı, kesin bir dille çok sert bir şekilde kınamıştır. Bu çerçevede Hz. Peygamber (s.a.v) kumar amacıyla herhangi bir oyunu oynayan kişileri eleştirmiş ve,

مَنْ لَعِبَ بِالنَّرْدِ شِيرٍ فَكَأَنَّمَا صَبَغَ يَدَهُ فِي لَحْمِ خِنْزِيرٍ وَدَمِهِ

“(Kumar oynama amacı ile) tavla oynayan kişi, elini domuzun etine ve kanına daldırmış gibidir.” buyurmuştur. (Müslim, Şiir, 10)

Böylece kumar oynamak, kumar neticesinde para kazanmak çok sert bir şekilde kınanmıştır. Bununla birlikte **kumara ve çeşitlerine sebep olan tüm yollar kapatılmış, kumar araç ve gereçlerinin evlerde bulundurulması** da hoş karşılanmamıştır.

Bu minvalde bir gün Resûl-i Ekrem’in (s.a.v) eşi Hz. Âişe’ye (r.a) mahalle sakinlerinden birinin evinde kumar oynanan bir şans oyunu olduğu bilgisi ulaşmıştır. Bunun üzerine **Hiz. Âişe (r.a) onlara bu oyunu evlerinden çıkarıp atmalarını söylemiş ve tepki göstermiştir.**(Muvatta, Rüyâ, 2) **Hiz. Ömer’in (r.a) iki horozun horoz dövüşü ve bahis yolu ile kumar aracı olarak kullanıldığını gördüğünde şiddetli tepkisi de** (Buhârî, el-Edebü’l-müfred,431) **kumara vesile olan her şeye karşı tavizsiz davranıldığının göstergesidir.**

Dolayısıyla bugün anne babalar, çok masum gözükse bile çocukların zihninde kumarı ve şans oyunlarını normalleştirecek **kutu oyunlarına, kart oyunlarına, zarlı oyunlara ve özellikle dijital oyunlarda** ki kumara alıştırarak şans oyunlarına çok dikkat etmelidir. Maalesef günümüzde lise hatta ortaokul çağındaki çocuklarımız telefonda **maç ve spor bahisleri oynamakta**, aileleri bunda bir sakınca görmemektedir. Unutmayalım ki hayatta ki en büyük sapmalar çok küçük açılarla küçük adımlarla başlar. Bugün masum gibi görülen **kazı kazan veya şans oyunu oynayan çocuklar gelecekte belki de evini, arabasını ve hatta en güzel yıllarını** kumar masasında kaybedecek duruma düşeceklerdir.

Ödül Kazanma Amaçlı Yarış ve Müsabakalar Kumar mıdır?

Eğlence amaçlı veya ödüllü yarışmalar kumar ve çeşitlerinden ayrı tutulmakta, hiçbir zaman kumar olarak algılanmamaktadır. Hz. Peygamber (s.a.v) döneminde en önemli **müsabaka ve eğlence türleri arasında ok atışı, at ve deve yarışları** dikkat çekmektedir. (Nesâî, Hayl ve sebk ve ramy, 14) Allah Resûlü (s.a.v) ashâbını bu yarışlara teşvik etmekte, bazen ödül koymakta, (Dârimî, Cihâd, 37) bazen de bizzat kendisi at eğitip onunla yarışlara katılmaktadır. (Ebû Dâvûd, Cihâd, 60) Allah Resûlü (s.a.v) dönemindeki bu müsabakaların en önemli

özelliği bunların **eğlence ve ödül kazanma amaçlı** olmasının yanı sıra her an vuku bulacak düşman saldırılarına karşı **Müslümanları zinde ve eğitilmiş** tutmalarıdır. Ancak caiz olan bu ve benzeri yarışlar üzerinde **bahis tutuşmak ve bu yolla kazanç sağlamak caiz görülmemektedir**.

Kumara Özendirecek Davranışlardan Sakınılmalıdır!

Kur'an ve hadislerde kumar, kumardan elde edilen kazanç ve kumar olma ihtimali bulunan oyun ve eğlence türleri yasaklanırken kumarı özendirici, teşvik edici söylem ve davranışlarda hoş karşılanmamıştır. Bu çerçevede Allah Resûlü (s.a.v),

وَمَنْ قَالَ لِصَاحِبِهِ تَعَالَ أَقَامِرُكَ فَلْيَتَصَدَّقْ

“...Kim arkadaşına, ‘Gel seninle kumar oynayalım. ’derse (harama ön ayak olduğu için pişman olup) derhâl sadaka versin!” (Buhârî, Tefsîr, Necm 2) buyurmuş, böylece kumara davet etmenin dahi müeyyidesi olduğuna işaret etmiştir.

Bu gün çeşitli isimler altında devam eden ve **kurumsallaşan, ancak önceden belli olmayan bir sonuca ve şansa bağlı olan, kazanmayı veya kaybetmeyi konu edinen çeşitli çekilişler, şans oyunları ve yarışlar da kumar kapsamında değerlendirilmektedir**. Ayrıca bu kabil yollarla elde edilen gelirin hayra harcanması veya tertipleyenler tarafından toplum yararına kullanılması bunların **dinî hükmünü değiştirmez**.

Kötülüğe Bulaşanları Kurtarın!

Bir defasında Peygamber Efendimiz'e (s.a.v) içki içmiş birini getirdiler. Resûlullah (s.a.v) orada bulunanlara, adamın hak ettiği cezayı uygulamalarını söyledi. Bir müddet sonra oradakilerden biri suçluya: **“Allah seni rezil etsin, kahretsin!”** diye söylendi. Bunun üzerine Resûlullah (s.a.v):

لَا تَقُولُوا هَكَذَا لَا تُعِينُوا عَلَيْهِ الشَّيْطَانُ

“–Hayır, öyle demeyiniz, onun aleyhinde böyle şeyler söyleyip de şeytana yardımcı olmayınız!” buyurdu. (Ebû Dâvûd, Hudûd, 35, 36)

Bir başka sefer de içki içmiş birine cezası verildikten sonra Ashâb-ı Kirâm, aklını başına alması için günahkârı:

“–Allah’tan sakınmadın mı? Allah’tan korkmadın mı? Peygamber Efendimiz’den utanmadın mı?” diye azarladıktan sonra gönderdiler. Merhamet ummânî Efendimiz (s.a.v), o gittikten sonra ashabına:

قُولُوا اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ اللَّهُمَّ ارْحَمْهُ

“Allah’ım, onu mağfiret eyle, Allah’ım, ona rahmet ve merhamet eyle... diye dua ediniz!” buyurdu. (Ebû Dâvûd, Hudûd, 35/4478)

Allah Resûlü’nün (s.a.v) kötülüğe düşen bir mümine diğer müminlerin nasıl davranması gerektiğini öğrettiğini ve ümmetine olan merhametini müşâhade etmekteyiz. Zâten haramları yasaklaması da onlara olan merhametinden değil midir?

İçki ve Kumarın Ferdi ve Toplumsal Zararları

İçki yasaklanmıştır. Çünkü içkinin pek çok zararları vardır. İçki insanlar arasına düşmanlık ve kin sokar, birlik ve kardeşliğe zarar verir. İçkinin yasaklandığını bildiren âyet-i kerime’de şöyle buyuruluyor:

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقَعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ

“Şeytan içkide ve kumarda ancak aranızda düşmanlık ve kin sokmak; sizi Allah’ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister.”(Mâide, 5/91)

İçki sinir sistemini bozarak **cinayetlere varan kavgalara** yol açar. Yine âyette içkinin insanı **Allah’ı anmaktan ve namaz kılmaktan** alıkoyduğu ifade buyurulmaktadır.

Bugün büyük ölçüde can ve mal kaybına sebep olan ve pek çok kimsenin sakat kalması sonucunu doğuran **trafik kazalarının** bir kısmı sürücülerin alkollü araç kullanmasından meydana gelmektedir.

Dünya sağlık örgütünün verilerine göre; dünya genelinde gerçekleşen **cinayetlerin yüzde 85’nin, şiddet olaylarının yüzde 50’sinin, trafik kazalarının yüzde 60’nın, kadın cinayetlerinin yüzde 70’nin** içki ve alkol bağımlılığından kaynaklandığını biliyor muyuz?

Müslüman toplumlarda içki satış yerlerinin çokluğu büyük bir problemdir. Ayrık otu gibi **mahallelerimizin ortasında, okul ve çocuk parklarının yolu üzerinde, cami ve ibadethanelere iki sokak ötede, yüzlerce Müslümanın oturduğu sitelerin alt katlarında** açılan içki satış yerleri fertleri ve toplumu felakete sürükler. Müslümanların bu konuda hassas olarak gerekli yerlere resmi müracaatlarını yapıp bu haram yuvalarını sokağından mahallesinden kaldırmaları gerekir.

İçki ve kumar fertler, aile ve toplum yapısı ve ekonomik alanda yıkıcı etkiler ve onarılamayacak tahribatlara sebep olmaktadır. Bu yıkıcı etkilerin başında **verimsiz bireyler üretmesi** gelir. Bu yönüyle içki ve kumar, **üretime katılmayan, işsiz güçsüz, tembel, boş vakit geçiren** kişilerin toplumda çoğalmasına neden olur.

İçki ve kumardan elde edilen kazanç helâl olmadığı gibi **kaybedilen paranın her kuruşunda da çoluk çocuğun, fakirlerin ve toplumun hakkı** vardır. Ayrıca **yalancılık, hırs, kin, intikam, cinayet gibi kötülükleri** de beraberinde getirir.

İçki ve kumar **aile hayatında düzensizliklere, anlaşmazlıklara, ihmellere** sebep olur.

İçki ve kumar yüzünden, **dinini, namusunu, evini satan, her türlü kutsal değerini çaresizlik içinde ayaklar altına** alan pek çok kişi vardır. (“Kumar”, DİA, XXVI, 364)

Kısacası içki ve kumar, hırs ve tamahın çocuğu, kötülüğün kardeşi ve zarar ziyanın babasıdır.

Rabbim tüm insanlığı içki ve kumar gibi kötülüklerden muhafaza eylesin.

Not: Vaazın hazırlanmasında, Lütfi Şentürk’ün “Kötü Alışkanlıklar: İçki Ve Kumar” vaazından ve Hadislerle İslam “Kumar: Ömrü Zayi Etmek” maddesinden yararlanılmıştır.

Yusuf AYDOĞAN

ADRB Vaizi